

NIKOLAY VASILYEVİÇ GOGOL • Müfettiş

Ревизор

© Sonsöz: Duffield White, “Khlestakov as Representative of Petersburg
in *The Inspector General*”, © 1992, by Northwestern University Press

İletişim Yayınları 3174 • İletişim Klasikleri 156

ISBN-13: 978-975-05-3330-3

© 2022 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2022, İstanbul

DİZİ YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

YAYINA HAZIRLAYANLAR Güneş Akkor, Barış Özkul

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Konstantin Apollonoviç Savitski, “Müfettiş”, 1901

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Nebiye Çavuş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

NIKOLAY VASİLYEViÇ GOGOL

Müfettiş

Ревизор

RUSÇADAN ÇEVİREN

Ergin Altay

BARIŞ ÖZKUL'UN ÖNSÖZÜ
VE DUFFIELD WHITE'İN SONSÖZÜYLE

NIKOLAY VASILYEVİÇ GOGOL 31 Mart 1809'da Ukrayna'nın Poltava şehrine bağlı Sorocintzi'de doğdu. 1821'de Kiev yakınlarındaki Nezhin Yüksek Okulu'na kaydoldu. 1828'de buradan mezun olduktan sonra St. Petersburg'a yerleşti. Bir dergide yayımlanan şiiri "Hans Küchelgarten" nedeniyle bir süre eleştirilere maruz kaldıktan sonra, derginin bütün nüshalarını satın alarak yakıp Kuzey Almanya seyahatine çıktı, geri dönünce devlet hizmetine girdi. Bu dönemde edebiyat dergilerinde hikâyeleri yayımlanan Gogol, 1831'de devlet hizmetinden ayrıldı ve bir kız enstitüsünde tarih öğretmenliği yapmaya başladı. Aynı yıl yayımladığı, Ukrayna hakkındaki hikâyelerinin ilk cildi olan *Dikanka Yakınlarında Bir Çiftlikte Akşam Toplantıları*, Gogol'ü istediği başarıya yaklaştırdı, kitabın ertesi yıl yayımlanan ikinci cildi ise bu başarıya erişmesini sağladı. 1834'te yakın çevresi sayesinde St. Petersburg Üniversitesi'ndeki Dünya Tarihi kürsüsüne atandı, ama bu alanda başarılı olamayınca yeniden edebiyata yöneldi ve 1835'te *Mirgorod* isimli kitapta topladığı hikâyelerini iki cilt halinde yayımladı. 15. yüzyıl Ukrayna Kazakları'nın yaşamını anlattığı "Taras Bulba" ve en bilinen hikâyelerinden olan "Burun" bu kitaptadır. Aynı yıl "Bir Delinin Hatıra Defteri", "Neva Bulvarı", "Portre" gibi hikâyelerinin ve denemelerinin yer aldığı *Arabeskler* isimli bir kitap daha yayımladı. Bu süreçte, *Müfettiş* ve *Bir Evlenme* isimli iki oyununu kaleme aldı. 1836'da ülkesini terk eden Gogol, on iki yılını yurtdışında geçirdi, Rusya'ya dönüşleri kısa süreli oldu. 1837'de İsviçre'de *Ölü Canlar*'ın ilk bölümünü yazmaya başladı. 1838'de Roma'ya gitti ve burada, verem hastası bir prensle olan dostluğunu anlattığı *Bir Villadaki Geceler*'i yazdı. 1840'ta Rusya'ya döndü, *Ölü Canlar*'ın ilk kısmını dostlarıyla paylaştıktan sonra İtalya'ya gitti ve en meşhur hikâyelerinden "Palto"yu tamamladı. 1842'de tekrar Rusya'ya dönen yazarın *Ölü Canlar* romanının birinci bölümü bu yıl yayımlandı. 1847'de *Dostlarla Mektuplaşmalardan Seçme Bölümler* isimli kitabı yayımlanan Gogol, ertesi yıl Kudüs'e hacca gittikten sonra bir süre manastırlarda yaşadı ve 1852'de Moskova'ya döndü. 24 Şubat 1852 gecesi, aralarında *Ölü Canlar*'ın ikinci cildinin müsveddelerinin de bulunduğu bütün elyazmalarını yaktı. Ağır bir bunalım içinde yatağa düştü, yemek yemeyi kesti ve 4 Mart 1852'de, kırk üç yaşında hayatını kaybetti.

İÇİNDEKİLER

OYUNA DAİR GÖRSELLER.....	7
KRONOLOJİ.....	13
ÖNSÖZ / BARIŞ ÖZKUL.....	21

Müfettiş

<i>Kişiler</i>	29
<i>Kişiler ve Kostümler</i>	31
<i>Birinci Perde</i>	35
<i>İkinci Perde</i>	53
<i>Üçüncü Perde</i>	71
<i>Dördüncü Perde</i>	93
<i>Beşinci Perde</i>	123

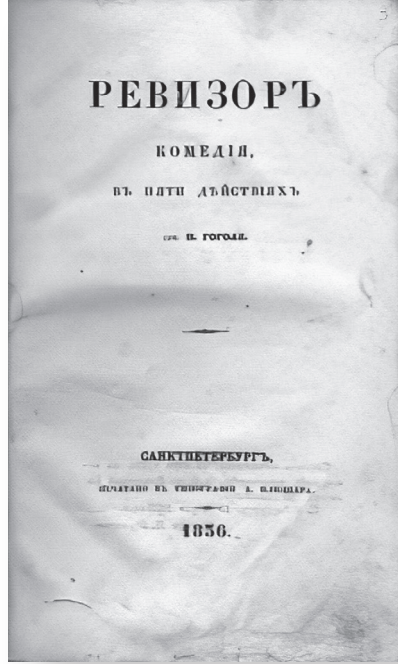
SONSÖZ

MÜFETTİŞ'TE PETERSBURG'UN TEMSİLCİSİ OLARAK HLESTAKOV / DUFFIELD WHITE.....	143
--	------------

- *Müfettiş*'in 1836'da yapılan ilk basımının kapağı (sağda).
- Gogol'ün *Müfettiş*'in son sahnesi için kendi yaptığı çizim (altta).

Müfettiş

KOMEDİ, BEŞ PERDE

Aynayı suçlama, suratın yamuksa.

RUS ATASÖZÜ

Kişiler

Anton Antonoviç Skvoznik-Dmuhanovski, ilçe başkanı.

Anna Andreyevna, eşi.

Mariya Antonovna, kızı.

Luka Lukiç Hlopov, okul müdürü.

Karısı.

Ammos Fyodoroviç Lyapkin-Tyapkin, yargıç.

Artemiy Filippoviç Zemlyanika, hayır kurumu müdürü.

İvan Kuzmiç Şpekin, postane müdürü.

Pyotr İvanoviç Dobçinski,

Pyotr İvanoviç Bobçinski, çiftlik sahibi iki kişi.

İvan Aleksandroviç Hlestakov, Petersburg'dan gelen memur.

Osip, uşağı.

Hristian İvanoviç Gibner, bölge doktoru.

Fyodor İvanoviç Lyulyukov,
İvan Lazareviç Rastakovski,
Stepan İvanoviç Korobkin, ilçenin saygın kişileri, emek-
li memurlar.

Stepan İlyiç Uhovertov, komiser.

Svistunov,
Pugovitsın,
Derjimorda, polis memurları.

Abdulin, tüccar.

Fevronya Petrovna Poşlenkina, çilingirin karısı.

Başçavuşun karısı.

Mişka, ilçe başkanının uşağı.

Lokantacının uşağı.

Konuklar, esnaf, tüccarlar, dilekçe sahipleri.